

Tarcze Dwunastu Apostołów

Dookoła Rozety umieszczono dwanaście tarczy-symboli apostołów. Symbole te są odniesieniem do sposobu męczeńskiej śmierci jakie oni ponieśli. Rozpoczynając od godziny pierwszej posuwając się zgodnie z ruchem wskazówek zegara kolejno widzimy:

Szabla – św. Maciej (14 maja)

Uczeń Jezusa Chrystusa towarzyszący mu prawie od samego początku. Należał do grona 72 uczniów a później losowo wybrany do grona 12 apostołów w miejsce Judasza. Czytamy o nim w Dziejach Apostolskich (Dz 1,15-26) *“Trzeba tedy z tych mężów, którzy się z nami schodzili przez wszystkie czas, którego Pan Jezus wchodził i wychodził między nami, począwszy od chrztu Janowego, aż do tego dnia, w którym został wzięty od nas, wybrać jednego, aby był z nami świadkiem zmartwychwstania jego. I wyznaczyli dwóch, Józefa, zwanego Barsabasem, który miał przydomek sprawiedliwego, i Macieja. A modląc się mówili: Ty Panie, który znasz serca wszystkich, pokaż, którego z tych dwóch wybrałeś, aby wziął miejsce urzędu tego i apostołstwa, z którego wypadł Judasz, aby odejść na miejsce swoje. I dali im losy, i padł los na Macieja, i zaliczony został do jedenastu apostołów”*. Śmierć męczeńską miał ponieść w Jerozolimie, gdzie został ukamienowany a następnie dobity toporem lub mieczem. Św. Maciej jest patronem cieśli, rzeźników i pierwszoklasistów oraz opiekunem chłopców rozpoczynających naukę. Stał się symbolem skromności, wstrzemięźliwości oraz pokuty.

Klucze – św. Szymon Piotr (29 czerwca)

O nim wiemy najwięcej zarówno z Ewangelii, Dziejów apostołskich jak również z tradycji nauczania Kościoła. Był bratem Andrzeja. Na wezwanie Jezusa Piotr porzucił swój zawód rybaka i został Jego uczniem. Kiedy jako pierwszy uznał Jezusa za Mesjasza, otrzymał nowe imię Piotr (co znaczy Skała) *“Błogosławiony jesteś Piotrze synu Jana...od tej chwili będziesz nosił imię Kefas – Skała i na tej skale zbuduję mój kościół, a bramy piekielne go nie przemogą. Tobie dam klucze do Królestwa Niebieskiego”*.(Mt 16,18) Tym samym według teologów biblijnych, aktem tym Jezus wypełnił słowa pisma z księgi proroka Izajasza 22,19–23, brzmiącym: *To mówi Pan do Szeby, zarządcy pałacu: Gdy strącę cię z twego urzędu i przepędzę cię z twojej posady, tegoż dnia powołam sługę mego, Eliakima, syna Chilkiasza. Oblokę go w twoją tunikę, przepaszę go twoim pasem, twoją władzę oddam w jego ręce: on będzie ojcem dla mieszkańców Jeruzalem oraz dla domu Judy. Położę klucz domu Dawidowego na jego ramieniu; gdy on otworzy, nikt nie zamknie, gdy on zamknie, nikt nie otworzy. Wbiję go jak kolek na miejscu pewnym; i stanie się on tronem chwały dla domu swego ojca.*

Po Zmartwychwstaniu Piotr pytany przez Jezusa trzy razy, trzy razy wyznał miłość Jezusowi jakby zmazując tym samym swoją winę trzykrotnego zaparcia się Jezusa. Po śmierci Pana Jezusa św. Piotr zaangażował się w zorganizowanie Kościoła, który powierzył mu Chrystus. Pomimo wielkiej słabości na początku swego powołania, Piotr stał się wielkim apostołem. Zmarł śmiercią męczeńską ok 67 roku w czasie pierwszych prześladowań chrześcijan w Rzymie za czasów Nerona. Ponieważ nie czuł się godnym umierać tak jak Chrystus prosił aby go ukrzyżowano głową w dół. Pozostawił nam wspaniałe słowa w Dziejach Apostolskich i w dwóch swoich listach. Jest przede wszystkim patronem i opiekunem Kościoła, Papieży, Biskupów ale także wielkim orędownikiem rybaków i marynarz.

Kielich z węzami – św. Jan (27 grudnia)

Urodzony prawdopodobnie w Betsaidzie syn Zebedeusza i młodszy brat Jakuba Starszego. Według ewangelii był rybakiem nad jeziorem Genezaret, powołany został przez Jezusa na ucznia wraz z Piotrem i Andrzejem w czasie wspólnego połowu ryb. Jest autorem *Ewangelii wg Jana, Objawienia św. Jana (Apokalipsy)* i trzech listów. Był uczniem Jana Chrzciciela już w młodości, więc na pewno miał dobre, czyste serce i bez trudu poszedł za Jezusem, zostając Jego umiłowanym uczniem. To on pozostał przy Jezusie do samego końca aż do śmierci na krzyżu i to jemu Jezus powierzył pod opiekę swoją Matkę. *“Matko oto syn twój, synu o to*

Matka twoja”. Jan, jako jedyny z dwunastu Apostołów, nie zginął śmiercią męczeńską. Umarł śmiercią naturalną, ponieważ tylko on za życia doznał męki, *tzn. widział jak cierpi Jezus i nigdy się Go nie wyparł*. Choć według tradycji chciano go otruć. Do posiłku podano mu zatrute wino stąd symbolem św. Jana jest kielich z wężami. Janowi nic się nie stało, dożył podobno wieku 103 lat. I kiedy już nie mógł mówić szeptał jedynie – *“Dzieci miłujcie się wzajemnie”*.

Maczuga – św. Juda Tadeusz (28 października)

Według tradycji był bratem Jakuba Młodszeo. Po Zesłaniu Ducha Świętego według św. Hieronima głosił naukę chrześcijańską w okolicach Edessy, według św. Wenancjusza Fortunata w Mezopotamii i Persji, gdzie poniósł męczeńską śmierć wraz ze św. Szymonem. Dlatego w ikonografii przedstawiany jest z pałą lub włócznią w rękę, na pamiątkę swojej śmierci (został zabity pałkami). Jest on patronem od spraw trudnych i beznadziejnych.

Słup z biczami – św. Filip (3 maja)

Pochodził z Betsaidy. Wymieniany w Ewangelii św. Jana Filip był uczniem Jana Chrzciciela i przyjacielem św. Andrzeja. Wybrany zaraz na początku do grona apostołów. To on przyprowadził do Jezusa św. Bartłomieja. To on również wskazał Jezusowi chłopca z chlebami i z rybami. Zgodnie z tradycją przyjmuje się, że apostoł zginął śmiercią męczeńską w Hериapolis. Jego przeciwnicy nie mogąc go uciszyć przywiązali go do słupa lub do krzyża w kształcie litery T i ubiczowali. Św. Filip jest patronem kapeluszników, piłśniarzy i cukierników.

Owoc figi – św. Bartłomiej (24 sierpnia)

Bartłomiej (po hebrajsku Nathanael) według tradycji pochodził z Kany Galilejskiej. Został przyprowadzony do Jezusa przez Filipa. To o nim Jezus dał świadectwo – *oto prawdziwy Izraelita w którym nie ma podstęp*. *Zanim cię Filip zawołał widziałem cię pod drzewem figowym*. Z tego to fragmentu ewangelii zrodził się jego symbol owoc figi.

Według różnych źródeł Bartłomiej głosił Ewangelię w Armenii, Indiach, Arabii, a nawet w Etiopii. Podobno miał nawrócić brata króla Armenii, Polimpusza. Z rozkazu króla Astiagesa pojmano Bartłomieja, żywcem obdarto ze skóry i ukrzyżowano, a potem ścięto. Jest patronem wielu rzemieślników: rzeźników, garbarzy, introligatorów, siodlarzy, szewców, tynkarzy, górników, krawców, piekarzy, sztukatorów.

X krzyż – św. Andrzej (30 listopad)

Był bratem św. Piotra, tak jak on był rybakiem w Bethsaidzie. Podanie tylko mówi, że gdy po odebraniu Ducha świętego w dzień Zielonych Świątek w Jerozolimie

apostołowie rozeszli się, aby być dla wszystkich narodów zwiastunami Ewangelii, on udał się do dzikiej Scytii, położonej nad morzem Czarnym i Kaspijskim. Zdziaławszy tam mnóstwo cudów przez uzdrawianie chorych, opętanych i wskrzeszanie zmarłych, i zasiawszy ziarno Boże, przeniósł się do Kolchidy, Tracji, aż wreszcie do Patras w Grecji, gdzie założył gminę chrześcijańską. Tam zginął śmiercią męczeńską. Najpierw został ubiczowany a następnie ukrzyżowany na krzyżu w kształcie litery X. Stał się on jego symbolem ale także nosi nazwę – krzyż św. Andrzeja. Jest patronem Szkocji, Grecji, Rosji, Hiszpanii, Sycylii.

Miecz – św. Jakub Starszy lub Wielki (25 lipca)

Syn rybaka Zebedeusza i Salome, brat Jana Ewangelisty. Należał do uprzywilejowanych uczniów Chrystusa, którzy byli świadkami wielu cudów jak wskrzeszenie córki Jaira. Razem z Piotrem i Janem był świadkiem przemienienia pańskiego. Herod Agryppa I wnuk Heroda Wielkiego, kazał ściąć go mieczem (Dz 12, 1-2) podczas pierwszego prześladowania. Tradycja utrzymuje, że apostoł przed śmiercią żałował swego kata, który wzruszony taką postawą, nawrócił się na wiarę chrześcijańską. Jest patronem Hiszpanii gdzie zgodnie z tradycją miał głosić ewangelię a także Portugalii, oraz walk z islamem, zakonów rycerskich, opiekunem pielgrzymów.

Kątownik i włócznia – św. Tomasz (3 lipca)

Apostoł Tomasz znany jest z ewangelii za okazanie swoich wątpliwości co do zmartwychwstania Jezusa i równocześnie za akt późniejszego wyznania wiary, jak czytamy - *«Pan mój i Bóg mój!»* Powiedział mu Jezus: *«Uwierzyłeś dlatego, ponieważ Mnie ujrzałeś? Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli.»* (J 20,24-29). Odpowiedź Chrystusa do Tomasza jest umocnieniem dla wszystkich chrześcijan. Zapewnia nas o Bożej miłości, miłosierdziu, o Bożym zrozumieniu dla ludzkich wątpliwości i pytań. Papież Grzegorz Wielki skomentował to wydarzenie: "Więcej pomaga naszej wierze niewiara Tomasza, niż wiara apostołów". Tradycja przypisuje Tomaszowi przeprowadzenie ewangelizacji Partów i Indii. Tam według tradycji Tomasz miał ponieść śmierć męczeńską przebity włócznią. A kątownik jest symbolem jego podejścia do zmartwychwstania że musi sam zbadać i doświadczyć aby uwierzyć.

Mitra – św. Jakub Mniejszy (3 maja)

Jakub, nazwany Młodszym celem odróżnienia od świętego apostoła Jakuba Starszego. Będąc synem Kleofasa Alfeusza i Marii, prawdopodobnie bliskiej krewnej Najświętszej Maryi Panny, a zatem będąc spokrewniony z Jezusem, był zwyczajem żydowskim nazywany "bratem" Pana Jezusa. Miał on też być bardzo podobny do Zbawiciela z postawy, z twarzy, z mowy i ruchów. Według pewnej starej tradycji wielu nie mogło go odróżnić od Jezusa, a Judasz, który zaprzedał Zbawiciela musiał żołnierzom powiedzieć: *"To ten jest, którego ja pocałuję"*. Z tego też powodu święty Ignacy, biskup antiocheński, pisał, że ma *niewypowiedzianą chęć* udania się do Jerozolimy, aby ujrzeć Jakuba apostoła brata naszego Pana, jako żywy obraz Chrystusa Pana. To właśnie on został pierwszym biskupem Jerozolimy i tam został ukamienowany. Pozostawił nam także list apostołowski.

Halabarda – św. Mateusz (21 września)

Mateusz znany jest z ewangelii jako celnik pobierający podatki dla rzymian. Z tego powodu na pewno nie był lubiany. Wszystko się zmieniło, kiedy spotkał

Jezusa. Uważa się, że to on napisał pierwszą ewangelię. Musiał znać dobrze język hebrajski, aramejski, grecki, łacinę, arabski. Pisząc ewangelię przeznaczoną głównie dla żydów podkreślił w niej Człowieczeństwo Syna Bożego. Jezus był prawdziwym Bogiem Człowiekiem. Według tradycji głosił ewangelię w Etiopii tam został ukrzyżowany a pośmierci odcięto mu głowę toporem stąd się bierze jego symbol. Mateusz jest patronem celników i poborców podatkowych, księgowych, urzędników finansowych.

Piła – św.Szymon (20 października)

Jest najmniej znanym członkiem apostołskiego grona, niewiele o nim wiemy, oprócz faktu, iż został policzony z Dwunastoma (Łk 6,15; Dz 1,13). Ewangelia wspomina o nim trzy razy. Mateusz i Marek dają mu przydomek Kananejczyk, ale ma on także przydomek "gorliwy".

Średniowieczna tradycja podaje, iż Szymon głosił Ewangelię po całej Afryce Północnej od Egiptu do Mauretanii, i że w swych podróżach dotarł nawet do Wysp Brytyjskich, gdzie poniósł śmierć męczeńską. Inni hagiografowie utrzymują, że Szymon Gorliwy został zabity w Persji, albo przez ukrzyżowanie, albo "rozcięcie piłą na dwoje". Szymon Apostoł jest patronem: farbiarzy, garncarzy, grabarzy, spawaczy.

Widok frontu kościoła po mszy św. w dniu Jubileuszu 15 maja 2010 roku

Widok kościoła od tyłu